

Preparation For Orthopaedic Surgery

Lynn Staheli
Ciporah Tadmor
Viktor Bialik

GLOBAL HELP
HEALTH EDUCATION USING LOW-COST PUBLICATIONS

חוברת הכנה לנתוח אורתופדי

* עיבוד, כתיבה, עריכה ואיור: צוות המחלקה לכירורגיה ואורתופדיה ילדים

ד"ר ויקטור ביאליק - מנתח אורתופד ילדים
ד"ר צפורה תדמור - פסיכולוגית
אפרת אברהם - אחות אחראית
סוזי לובנהיים - מרפאה באמנות
דנה הופמן - גננת
ד"ר לינה לביא - ביה"ס לרפואה ע"ש רפפורט, הטכניון, מכון טכנולוגי
לישראל, חיפה.

* תודות:

לפרופ. פרץ לביא - דיקן ביה"ס לרפואה ע"ש רפפורט, הטכניון, מכון
טכנולוגי לישראל, חיפה - על נכונותו לסייע בהוצאת
חוברת זו.

לפרופ. לין ט. סטהלי - (LYNN T. STAHELI) אורתופד ילדים, בי"ח לילדים
מרכז רפואי בסיאטל, וושינגטון - על הסכמתו לאפשר
לנו להיעזר בחוברת שהוצאה על ידו.

לגב' מדגלית בש - על עזרתה בניסוח והפיכת חרוז לשיר.

לגדי ביאליק - על הדפסת חוברת זאת

שְׁלוֹם יְלָדִים

אַתֶּם נִמְצְאִים לִפְנֵי נִתְחַ
מִצַּב לֹא נְעִים, זֶה בְּטוֹחַ!
מֵה זֶה בְּדִיּוֹק- לָכֵם כָּלֵל לֹא בְּרוּר
וְכָל אֶחָד מִסֵּפֶר לָכֵם אֵיזָה סִפּוּר.

לָכֵן הִכְנּוּ עֲבוּרְכֶם חוֹבֵרֶת
לְקַרְיָאָה, צְבִיעָה וְשִׁמְרָה לְמִזְכָּרְתָּ,
וְאַחֲרַי שֶׁתִּקְרְאוּ, תְּבִינּוּ כְּמוֹ הַגְּדוּלִים
מֵה זֶה אֲשַׁפּוּז, נִתּוֹת וּבֵית חוֹלִים.

הֵהֲכֵנָה הַזֹּאת לָכֵם תַּעֲזֹר
וְתוֹכְלוּ הַפֶּל בְּקִלּוֹת לַעֲבֹר.
אֲזִ קָבְלוּ אֶת הַחוֹבֵרֶת בְּבִרְכָה
וְאֲנוּ מֵאַחֲלִים לָכֵם מִכָּאן הַצִּלְתָּהוּ

שְׁלוֹם לְהוֹרִים

חוֹבֵרֶת זֹאת לְהִכְנֶה לִפְנֵי נִתּוֹחִים
מִיּוֹעֲדֵת לִילְדִים וְגַם לְהוֹרִים!
תִּפְקִידָה לְסַפֵּק מִידַע וְהַנְחִיָּה-
בְּשִׁלְב זֶה שֶׁל מֵתָחַ, חֲרָדָה וְתַהֲיָה.

אֲנִי, בְּהִתְאָם לְרֵמֶת הַיֶּלֶד וְלִגִּילּוֹ
תִּנּוּ לוֹ לְצַבּוֹעַ אוֹ קְרֹאוּ לוֹ
אֶל תִּהְיֶה לְהַסְפִּיר, בְּדַבּוּר
לְהַרְחִיב

כִּי אִם יִגִּיעַ מוֹכֵן- זֶה

בּוֹדְאֵי עֲדִיף
וְאִם עֲדִין תִּזְדַּקְקוּ לְשִׁאלוֹת הַבְּהָרָה-
פְּנּוּ לְצוּרֹת וְתִקְבְּלוּ מֵאַתְנֵן עֲזָרָהוּ

בְּעוֹד יָמִים אֶחָדִים, בְּזֶמַן הַקָּרוֹב,
תֵּצְאוּ מִן הַבַּיִת, בְּמַצַּב רוּחַ טוֹב
וְתִקְחוּ אִתְּכֶם תֵּיק עִם חֲפָצֵיכֶם
וְבוֹ גַם צְעֻעֵים חֲבִיבִים עֲלֵיכֶם.

בְּבֵית הַחוּלִים מִיָּד עִם הַגֵּיעְכֶם
לְתַחֲנַת הַקַּבְלָה יִגְשׁוּ הוֹרֵיכֶם -
זֶה הַמָּקוֹם שָׂאֵלְיוֹ תָּמִיד נִכְנָסִים
כְּדֵי לְהִרְשֵׁם וּלְמַלֵּא טַפְסִים.
מִדְּבִקָּה עִם פְּרָטִים אִישִׁיִּים תִּקְבְּלוּ
וְאֵל הַמַּחְלָקָה לְעֵלוֹת אֲז תּוֹכְלוּ.
אַחֲרַי שְׁתַּסְּימוּ אֶת כָּל הַסְּדוּרִים
יִכְנִיסוּ אֶתְכֶם לְאַחַד הַחֲדָרִים.

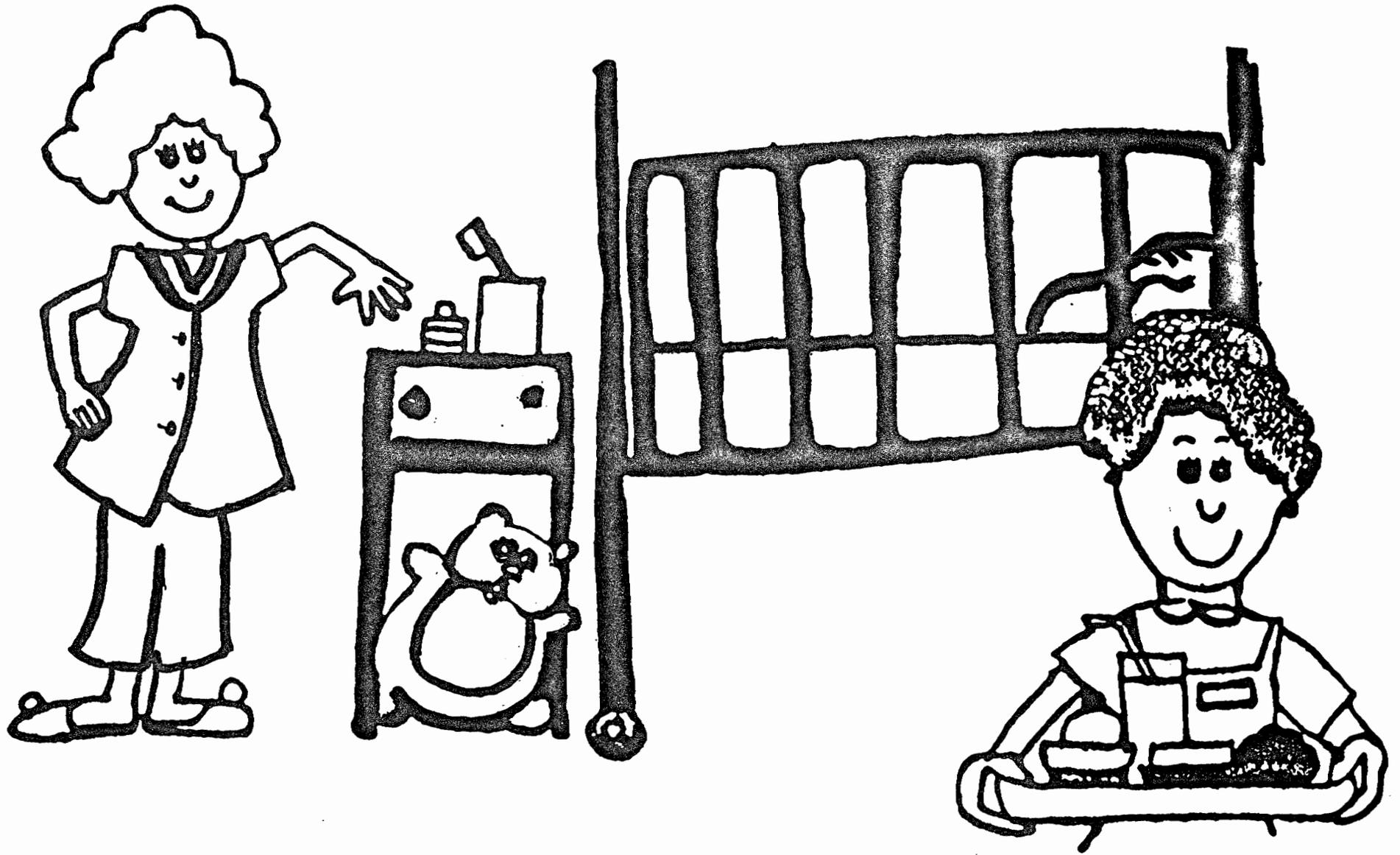
קבלה

בְּחֶדֶר זֶה תִּמְצְאוּ רְהִיטִים,
מִטָּה, אֲרוֹנֵי תְּוֹאֲפֵי לֹו שִׁירוֹתִים.
בְּמִטָּה הַסְּמוּכָה יֵשׁ חֲבֵרָה אוֹ חֵבֶר
שֶׁאֵתֶם תּוֹכְלוּ לְשַׁחֵק אוֹ לְדַבֵּר.

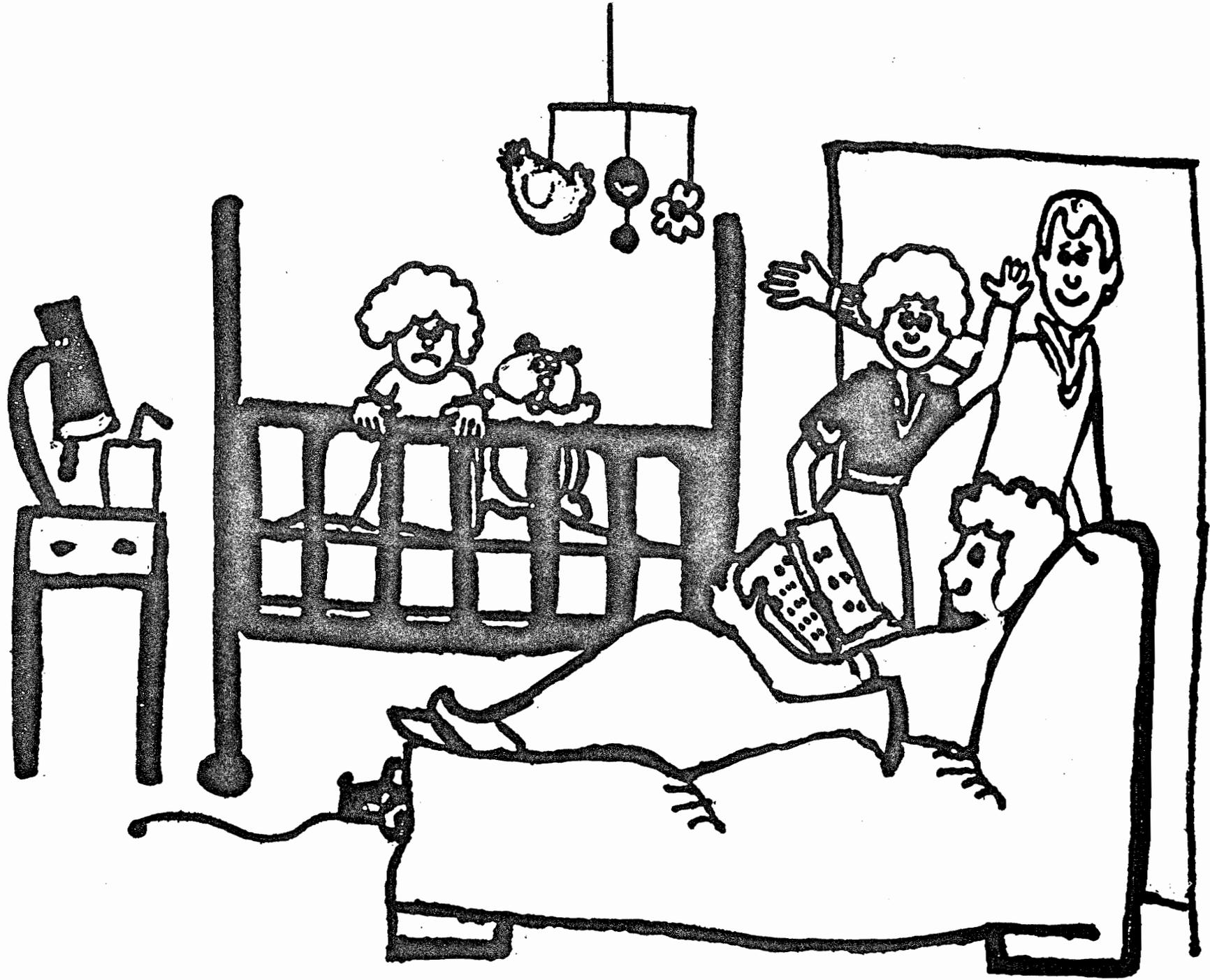

פִּיגְ'מָה שֶׁל בַּיִת חוֹלִים לְפַעֲמִים תִּלְבְּשׁוּ
אֲדָּ לֹא תִמְיֵד אֶת זֹאת מִכֶּם יִדְרְשׁוּ
לָכֵן הִבִּיאוּ אֶתְכֶם - בֵּין שְׂאֵר הַדְּבָרִים -
פִּיגְ'מָה מֵהַבַּיִת וּבְגָדִים אַחֲרֵים.

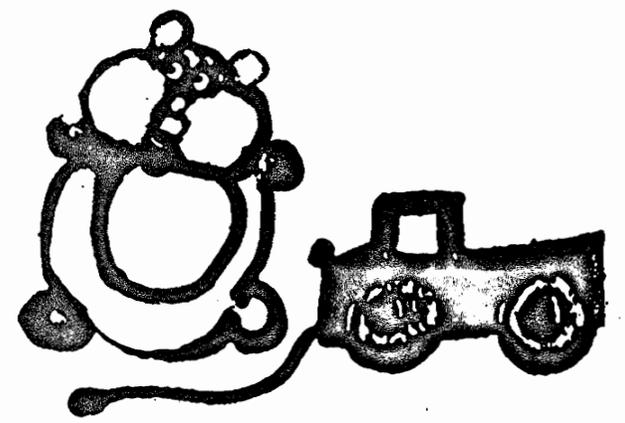
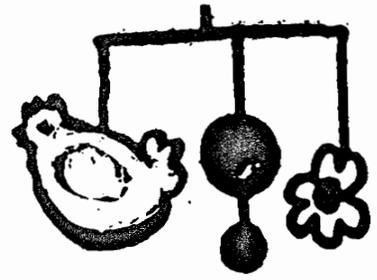
הַמָּטָה גְבוּהָה עִם מַעֲקָה מְכֹל צַד
עַל רַגְלֶיהָ גִּלְגָּלִים, לְהַסְעָה זֶה מִיּוֹעֵד.
אֲרוֹנֵי לַיָּד הַמָּטָה, בְּצַד
בָּה חִפְצֵיכֶם בְּהִישָׁג יָד.
הָאֶכָּל מוֹבָא עַל גַּבֵּי מַגָּשׁ
הָאֲחוֹת אוֹתוֹ תִּבְיָא חַם מִמֶּשׁ!

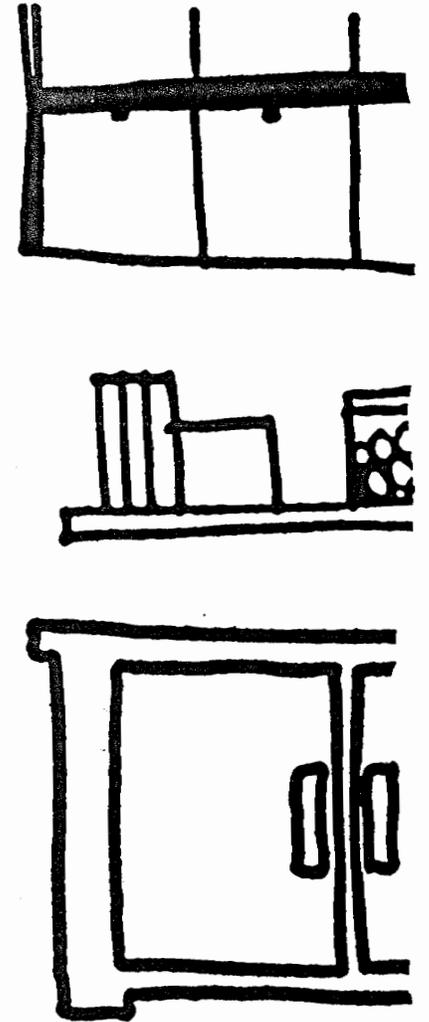
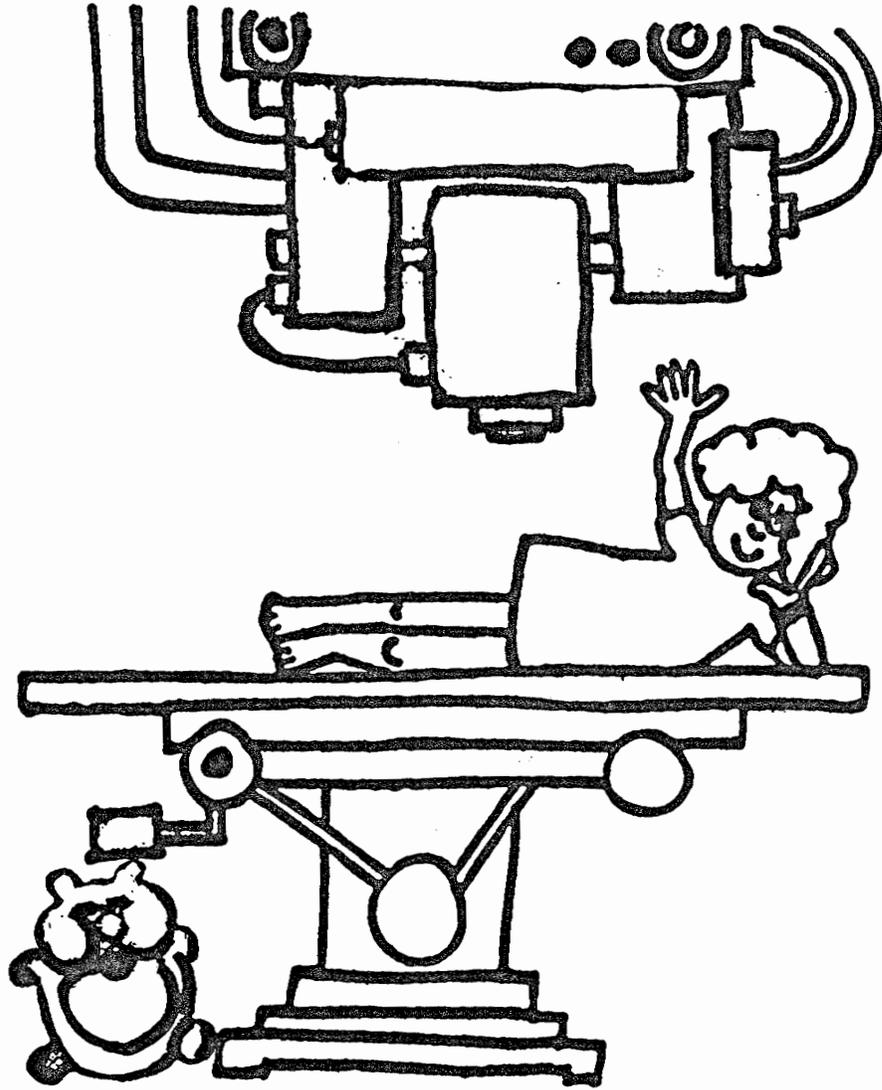
בְּעֶרְבֵי יַעֲזְבוּ פֶלֶא הָאוֹרְחִים
אֶתְכֶם יִשְׂאֵר אֶחָד הַהוֹרִים,
נָכוֹן, זֶה קֶצֶת עֲצוּב בְּמִטָּה זָרָה
אִךְ אִמָּא אוֹ אֲבָא פִּה, דְּבַר לֹא קָרָה;
בְּכוּרְסָה מִיּוֹחַדָּת הֵם יִשְׁנוּ לְצַדְכֶם
וּבְעֵינַיִם עֲצוּמוֹת יִשְׁגִּיחוּ עֲלֵיכֶם.

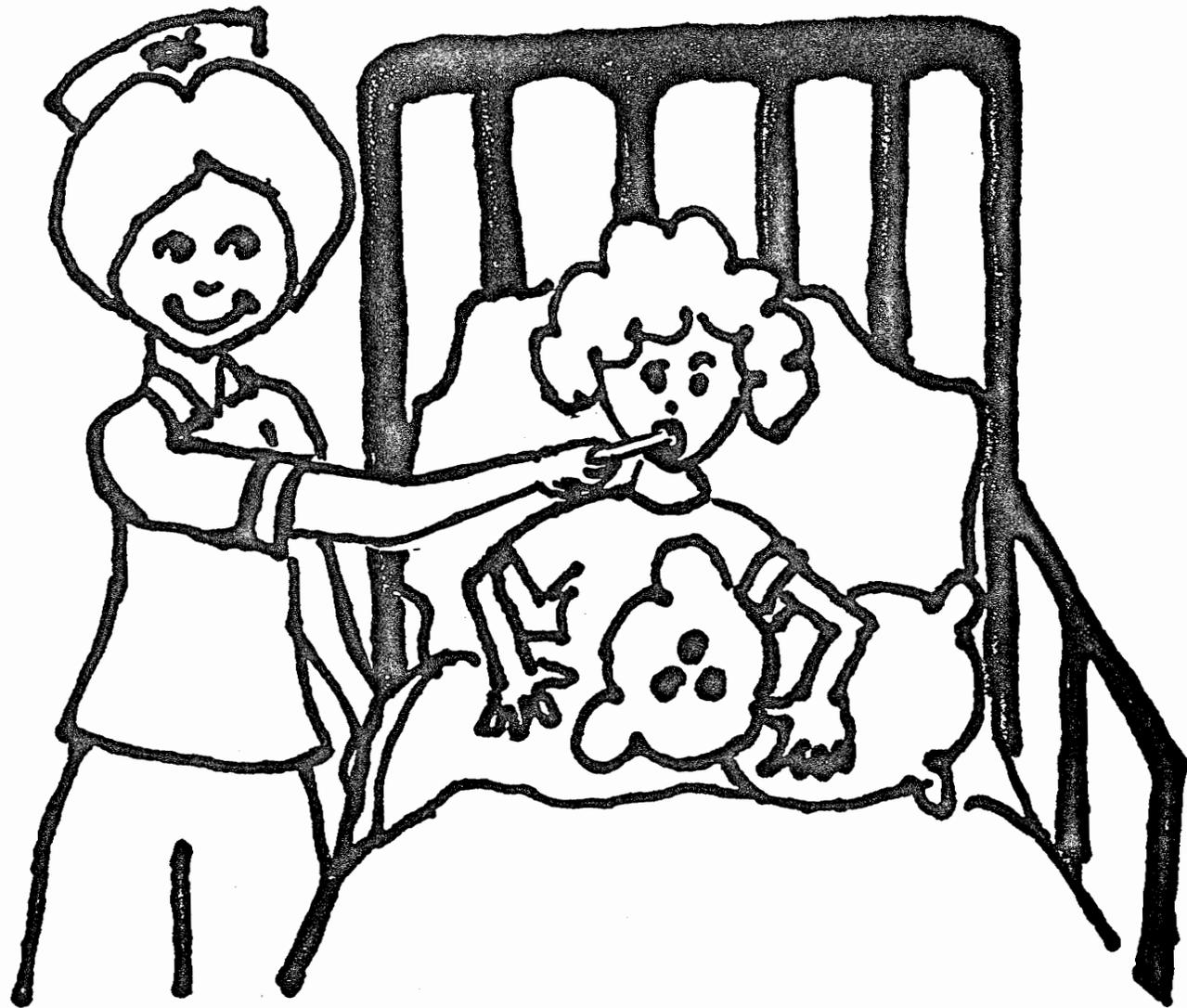
רוֹפְאִים, רוֹפְאוֹת וְגַם אַחֵי וְאֵת
אֶל מַטְתְּכֶם יִגְשׁוּ לְעֵתִים קְרוֹבוֹת.
יֵאָזְינוּ בְּסִטְטוֹסְקוֹפּ - בְּעֵבְרִית זֶה מְסַכֵּת -
אֶל דְּאֵגָה! הַהוֹרִים לְצַדְכֶם בְּכָל עֵת!

יש צָרָךְ בְּתַמוּנֹת רִנָּטָן לַפְעָמִים,
זֶה צְלוּם שֶׁל אֲבֵרֵי הַגִּיף מִבְּפָנִים,
אֲזֹז זְכָרוֹ:
הַמְּכֹנֶה הַגְּדוֹלָה כָּלֵל אֵינָנָה נוֹגַעַת,
רַק לְצֵלֶם הִיא יוֹדַעַת!

בִּיּוֹם הַנִּפְתּוּחַ, קִצַּת לֹא נֵעִים,
אֲסוּר לֵאכֹל וְגַם שְׂתִיה מוֹנֵעִים.
בְּבִקֵּר כְּשֶׁאֵמָא לְצַדִּיקִים
יִמְדְּדוּ. אֶת הַחֵם שֶׁלְכֶם.

לפני הַנְּתוּחַ צָרִיף הַכְּנָה:
מוֹרְחִים מְשַׁחַה עַל הַיָּד, טַפָּה קֹטֵנָה
אוֹתָה מְכַסִּים בְּפִלְסְטִיק שְׁקוּף
כְּדֵי שֶׁתִּשָּׂאֵר שְׂעָה תְּמִימָה עַל הַגּוּף.
לְמִשְׁחָה זֹו - אֲמֵלָה שְׂמָה - תְּכוּנַת פְּלֶאִים
הִיא מוֹנַעַת פֶּאֵב, וְהַעוֹר הִיא תְּרֻדִים
וְאִז שוֹם דְּקִירָה לֹא תְּרַגֵּישוּ,
מִמֶּשׁ מְדַהֵים!

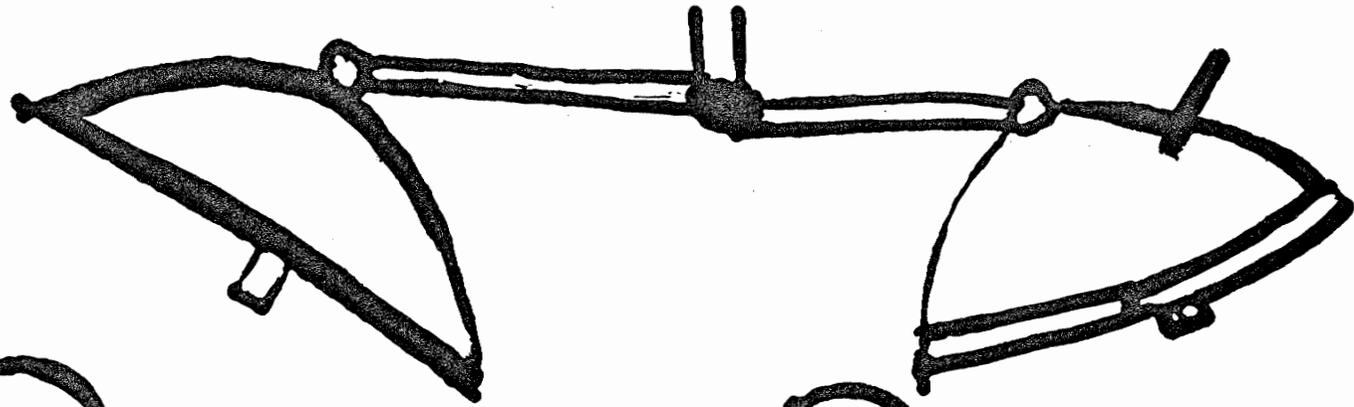
בְּחֵדֵר הַהֶכְנָה, לַיַּד חֵדֵר הַפִּיתוּתִים
נִרְדָּמִים וְנַחִים.
שֶׁם הַמְרָדִים לַיַּד מִכְּנִיס אֶת הָעֵרוּי —
הוֹדוֹת לַמִּשְׁחָה אֵין מְרַגְּשִׁים זֹאת, פִּצְפוּי.
בְּדָרָךְ כָּלֵל זֶה מִמֶּשׁ נֶחְמַד,
כִּי נִרְדָּמִים לְאַבָּא אוֹ אִמָּא עַל הַיַּד,
וְאִם אַתֶּם מְרַגְּשִׁים גְּדוּלִים וּבּוֹגְרִים
תּוֹכְלוּ לְהִרְדֵּם בַּמַּטָּה לַיַּד הַהוֹרִים.
אַפְשָׁרוֹת נוֹסֶפֶת לְבַחֲרָה—
וְזֶה רַעֲיוֹן כָּלֵל לֹא רַע —
לְהַכְנִיס לְחֵדֵר הַנְּתוּחַ יַחַד עִם הַמְרָדִים
עוֹד בְּטָרִם נִרְדָּמֶתֶם, בְּעוֹדְכֶם עָרִים...

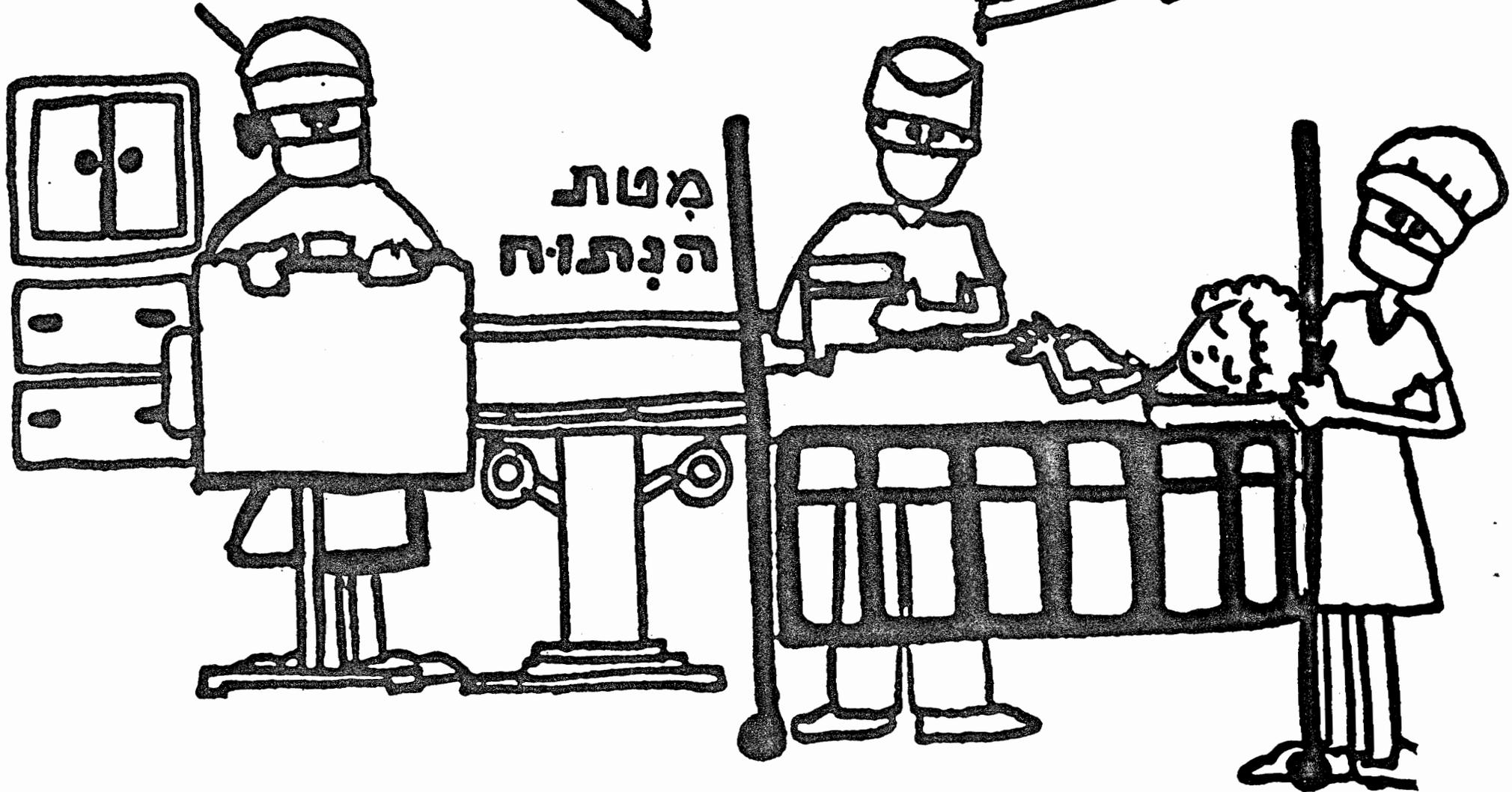
משרת הפלא

מִהַנְּתוּחַ אֵין לְכֶם מֶה לַחֲשׂוֹשׁ
כִּי לֹא תִרְגְּשׁוּ שׁוֹשׁוֹ דְּבַר
תִּמְשִׁיכוּ לְיִשׁוֹן שִׁנָּה מְתוּקָה
עַד שֶׁהַנְּתוּחַ הַסְּתִיִּים וְנִגְמַר.

מנורות

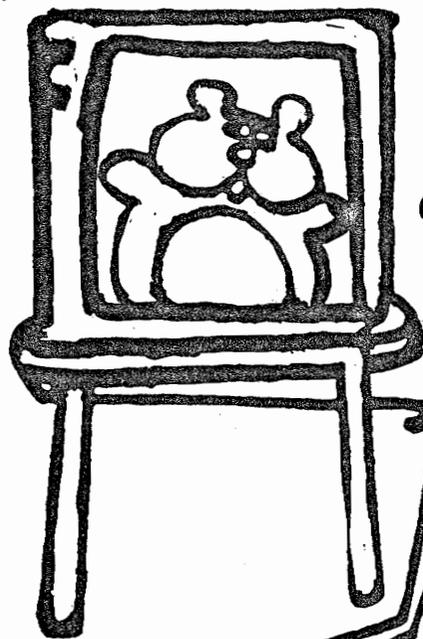
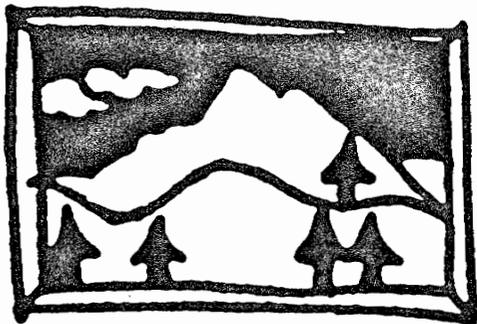
אחות

מטת
הניתוח

בַּעַת הַנְּתוּחַ הַהוֹרִים יַחְפוֹ
בַּחֲדָר הַהַמְתַּנָּה שְׁבַחוּץ
וּבְרַגַע שֶׁהַנְּתוּחַ יִסְתֵּימ
לְדַבֵּר אֲתֶם זֶה נְחוּץ,
לְכוּ הָרוּפֵא אֲלֵיהֶם חֵישׁ יַגֵּשׁ
לְמַסּוֹר מִיָּדַע וְלוֹמַר
שֶׁהַנְּתוּחַ הַתְּקִימ כַּמְתוּכָנוּ
וְעַכְשִׁיו הַפֶּל כֶּבֶר נִגְמַר.

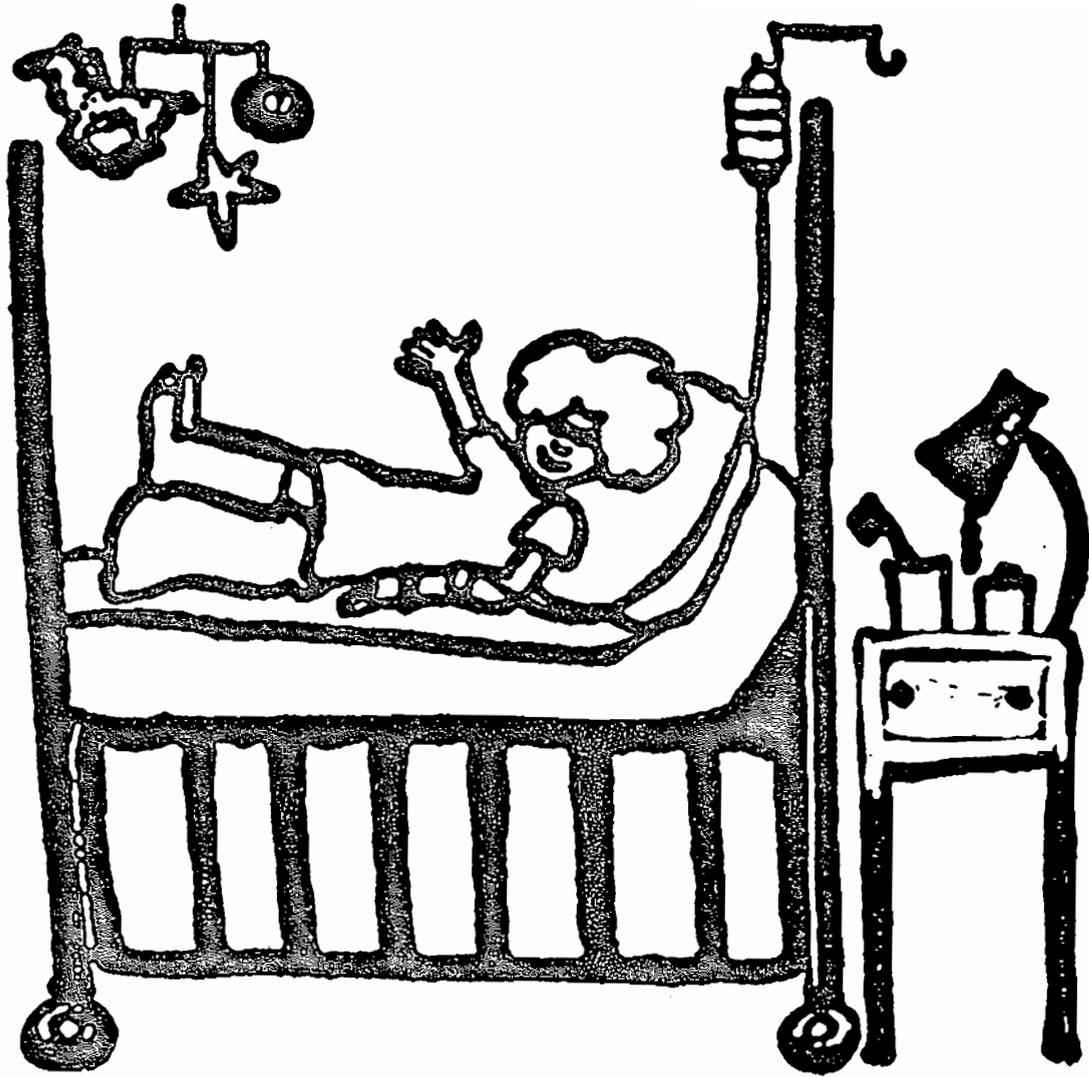
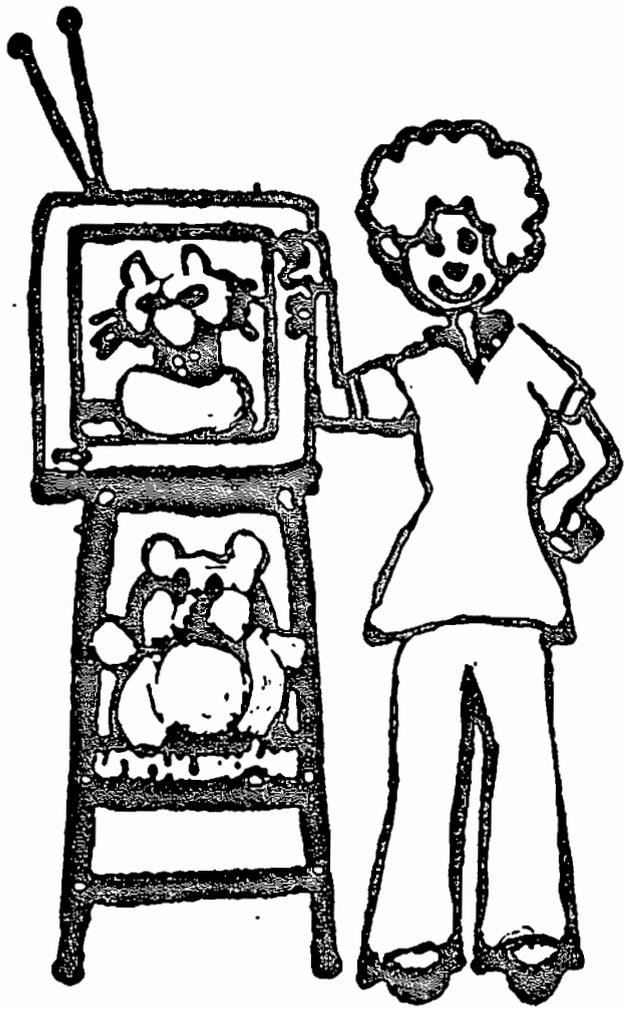
חדר המתנה

עִם סִיּוּם הַנְּתוּחַ יוֹצִיאוּ אֶתְכֶם
לְחֹדֶר אַחֵר, חֹדֶר הַתְּעוֹרְרוֹת.
תִּרְצוּ אוֹלֵי לְהַמְשִׁיד וְלִישׁוֹן
וְאוֹלֵי תִרְגְּשׁוּ קְרִירוֹת,
אֵי נְפוּזִים תִּהְיֶה מְחוּבְּרֵת לַיָּד
וְאִמָּא אוֹ אֲבָא יְחִיכוּ מֵהַצַּד
בְּפֶה תִרְגְּשׁוּ הַרְגֵּשׁתָּ יְבֶשׁ דָּקָה
וְאוֹלֵי קְרִקְרוּרִים בְּקִיבָה הַרְיָקָה,
אֵד בְּסֵד הַכֹּל - וְזֶה הָעֵיקָר -
הַרְי הַנְּתוּחַ הַסְּתִיִּים וְעֵבֶר
וְעוֹד מַעֲט תּוֹכְלוּ לְמַחְלָקָה לְחֹזֶר
וְשֵׁם כָּל אֶחָד לְכֶם יַעֲזֹר.

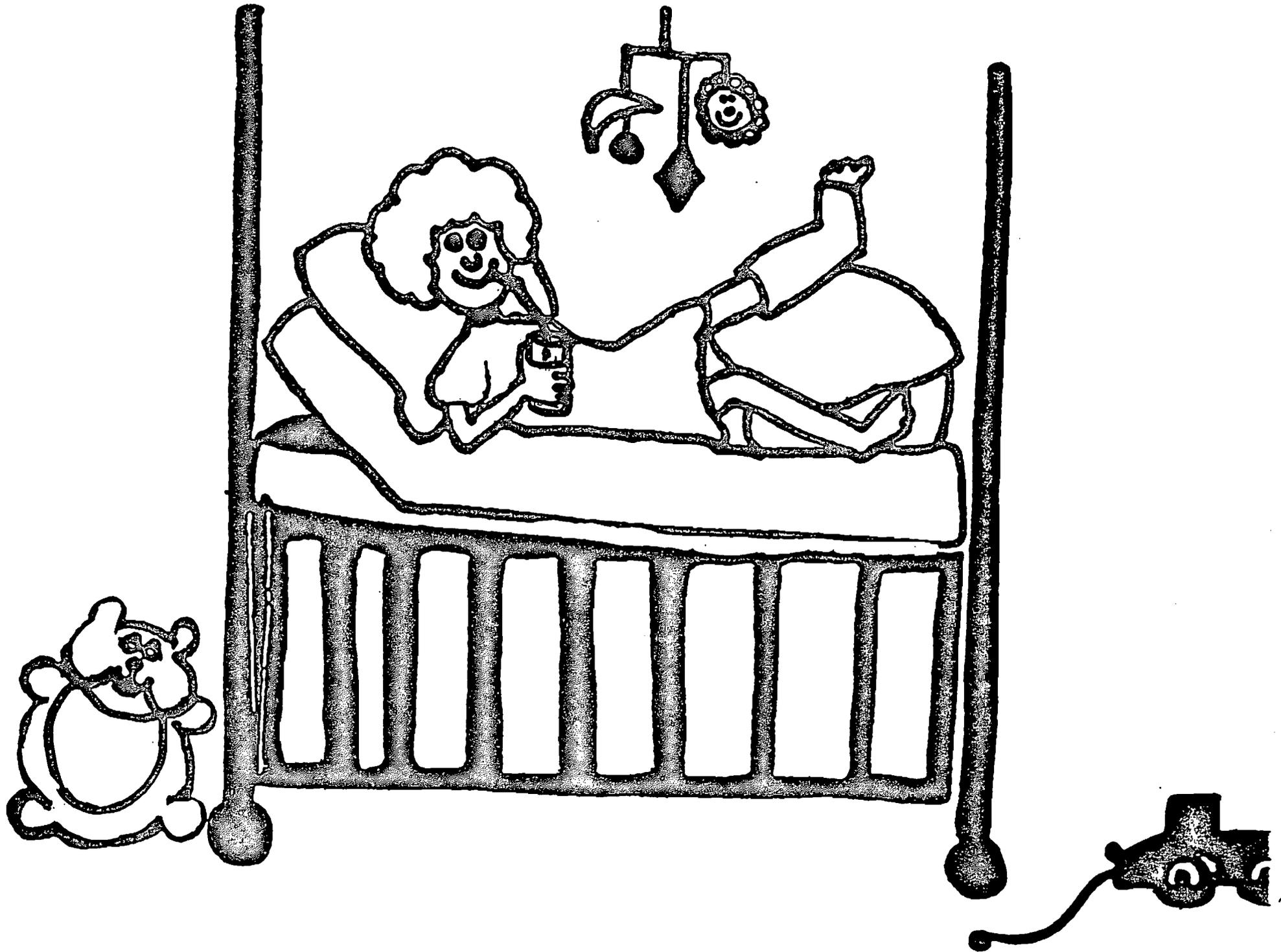

לַעֲתִים, אַחֲרֵי שְׁלֹמֹחַ לִקְהָה תַעֲלוּ,
תַּחְבוּשֹׁתַי אִוּ גִבְסֵי עַלְיֵיכֶם תַּגְּלוּ.
יִתְכַּן שֵׂאזֵי כְּאֵב יִתְחַיֵּל לְהִצִּיק,
אַדְ תִּרְוֹפָה יְכוּלָה אוֹתוֹ לְהַפְסִיק!
(הַגִּידוּ זֹאת מִיָּד, לְלֹא דְחִיּוֹת,
וּתְקַבְּלוּ אֶת הַתְּרוּפָה מִיַּדֵי הָאֲחֹת.)

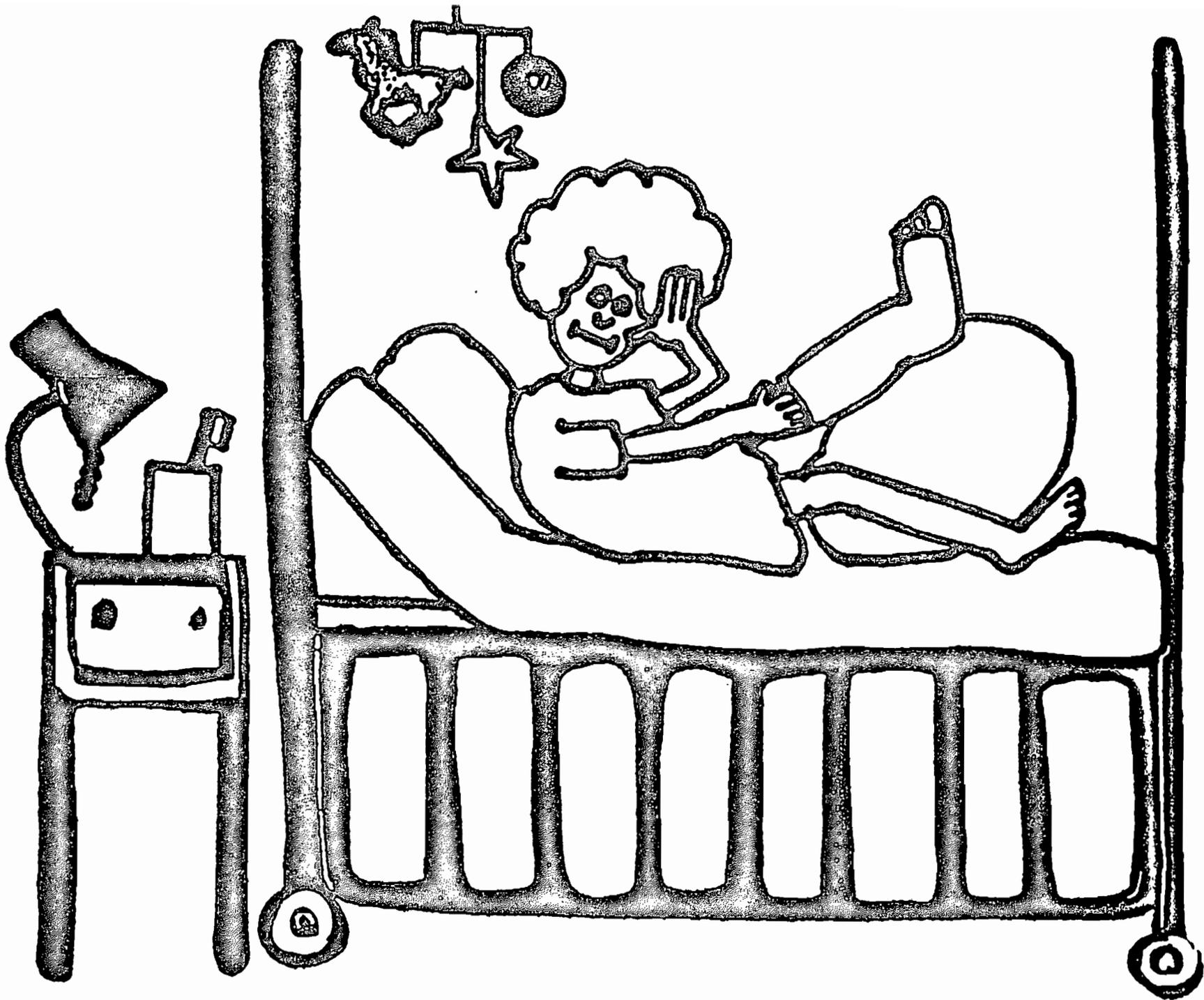

מֵעַתָּה אָנוּ נַעֲזֹר לְלֹא דַחֲוֵי
וְנִשְׁתַּדֵּל לְזָרֵז אֶת תְּהִלָּתְךָ הַרְיֵפוּי
אֲדָּ מִכֶּם נִדְרָשׁ הַרְבֵּה לְשִׁתּוֹת
וְאֵת מְקוֹם הַפְּצַע לְהַגְבִּיחַ

בְּכַרְיֹת.

יִתְּכֶן שְׁהֶגְבֶּס לְגֵרֹד יְגָרוֹם
אוֹ לְתַחוּשֵׁת דְּגִדּוּג בְּאוֹתוֹ מְקוֹם,
דְּעוּ שְׁהֵגְרוֹד הוּא תּוֹפְעָה טוֹבָה
וּמְשַׁמֵּשׂ עֵדוֹת לְהַחֲלֵמָה קְרוֹבָה.

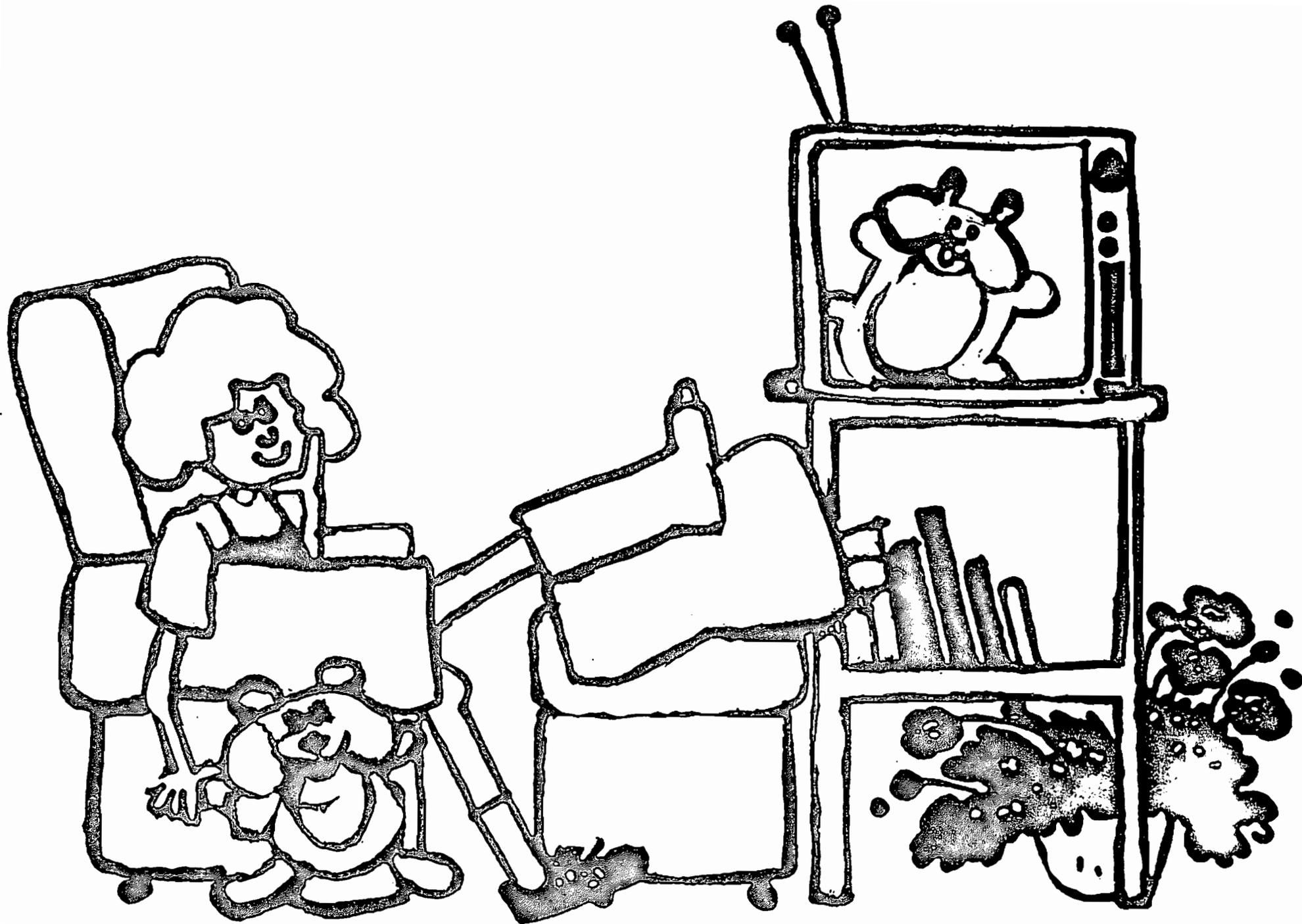
בְּבֹא הַיּוֹם תִּשְׁלַפּוּ מֵהָאָרֶץ נִית
(בְּגִיל וּבְשִׂמְחָה, אֲפִשֶׁר לְהַגִּיד)
אֶת הַמְּזֻדָּה אוֹ הַתִּיק שְׁלַכֶם
וּתְאַרְזוּ שֵׁם כָּל מֵה שֶׁהֵבֵאתֶם
אֶתְכֶם,

בְּיָמֵי הַרְחֹקִים שְׁלִפְנֵי הַנְּתִיב
כִּשְׁהֵייתֶם עוֹד מוֹדְאָגִים וְהִיָּה לָכֶם
"מַצֵּב רוֹת".

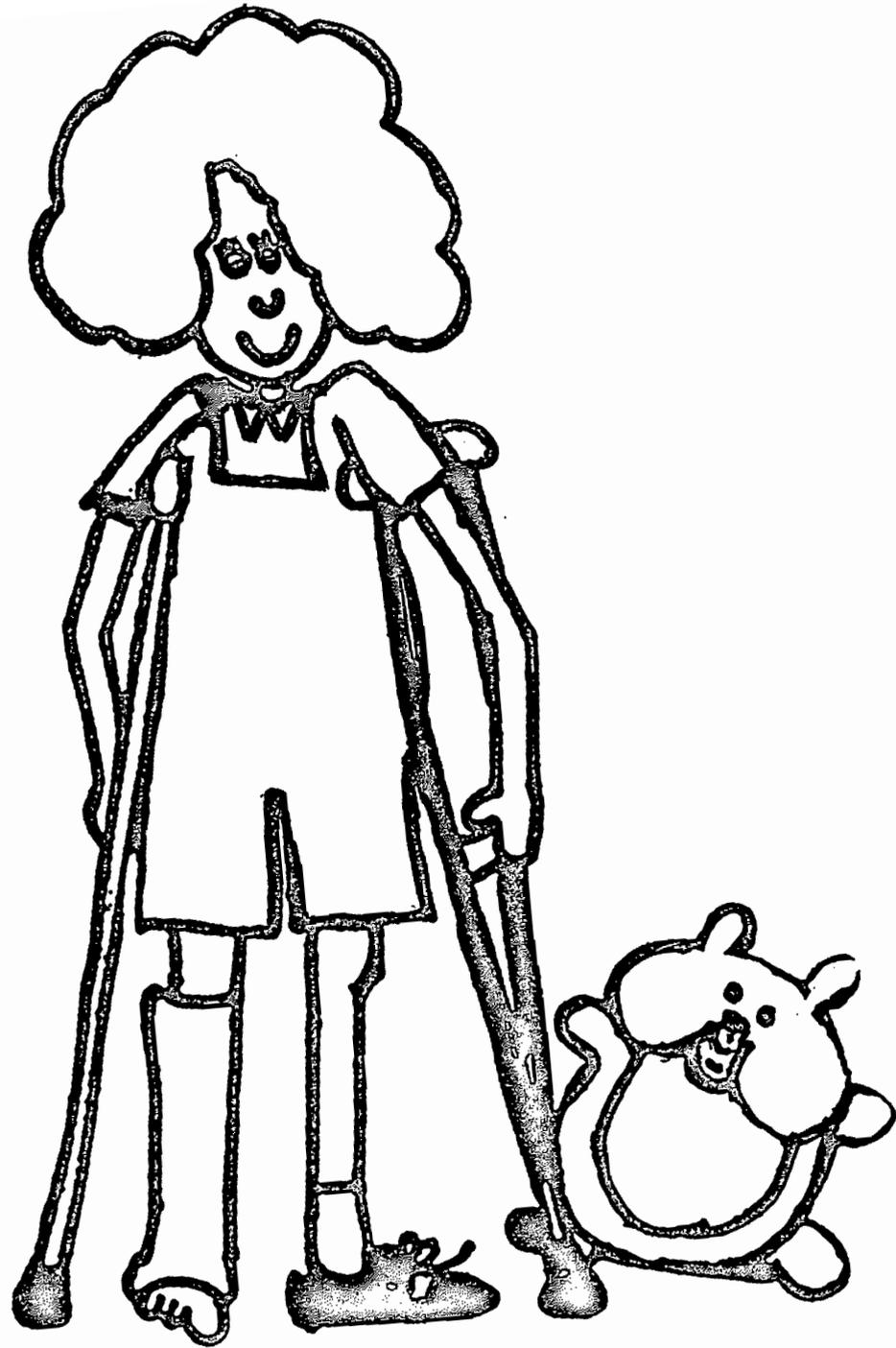
כַּמָּה הַכֹּל שׁוֹנֶה עַכְשָׁיו! אֵיזוֹ הַקִּלָּה!
וְאִזּוֹ יִסִּיעוּ אֶתְכֶם בַּעֲגָלָה
אֶל הַמְּכוֹנֵי נִית, בְּשַׁעַת טוֹבָה וּבְרוּכָה,
וְהֵבִיתָ יִשְׂרָאֵל, לְהַתְּאוֹשְׁשׁוֹת וּמְנוּחָה.

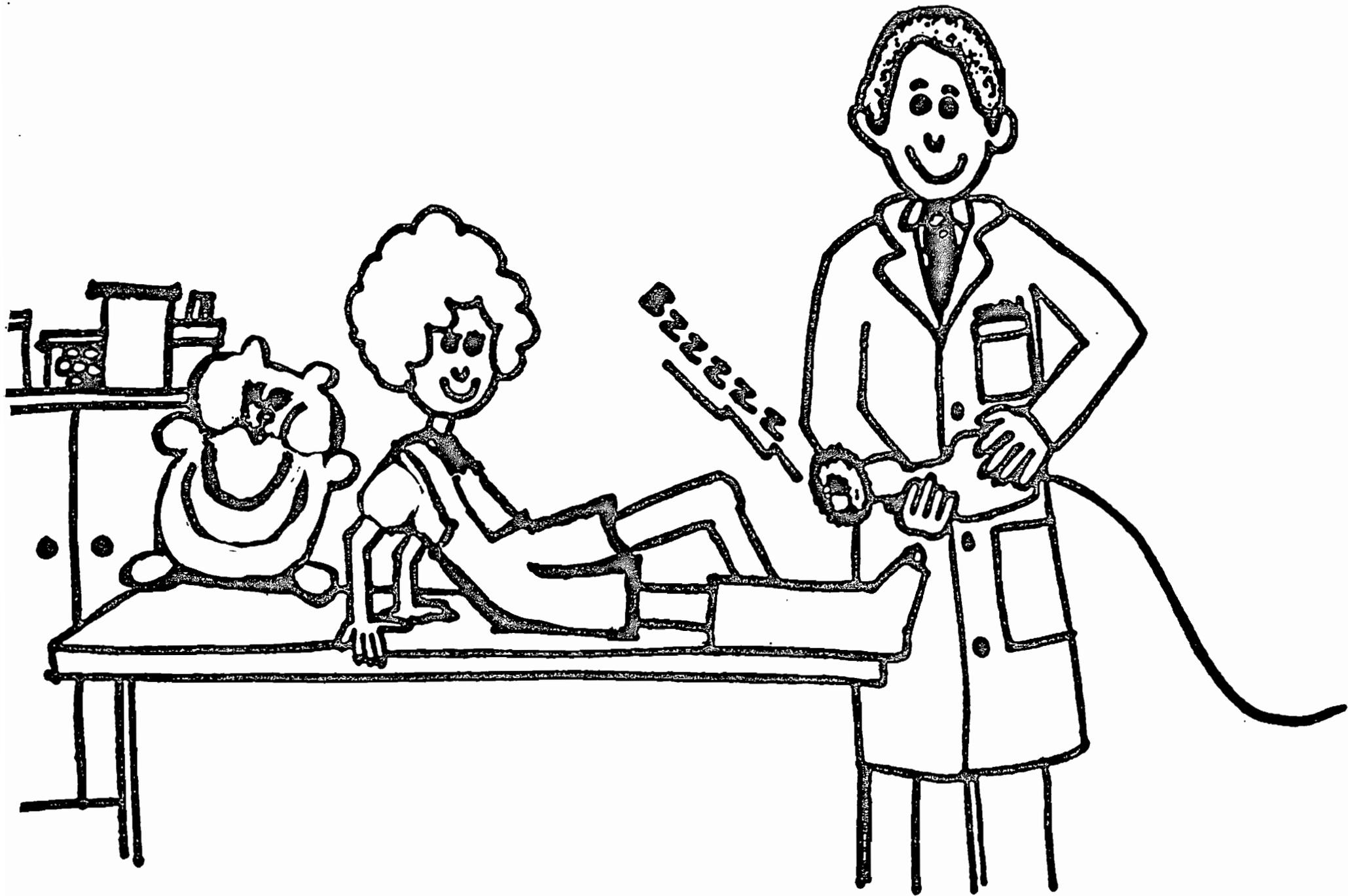
וּבַבַּיִת בָּעֵת הַהַחֲלָמָה
שִׁימוּ לֵב לְכָל תּוֹפְעָה,
כִּי תוֹפְעוֹת שׁוֹנוֹת יְכוּלוֹת לְהוֹפִיעַ
וּכְדֹאֵי לְשִׁים לֵב וְעַלֵּיהֶן לְהוֹדִיעַ:
רָגַל חֵיוֹנוֹת - לְבָנָה, אוֹ נְפִיחוֹת,
סַבָּל, כְּאֵב אוֹ בְּאֶצְבַּע נוֹקְשׁוֹת
אָנָּה, פָּנוּ לְרוֹפֵא לְעֵזְרָה
וְהוּא יַעֲזֹר לָכֶם בְּמַהְרָה.

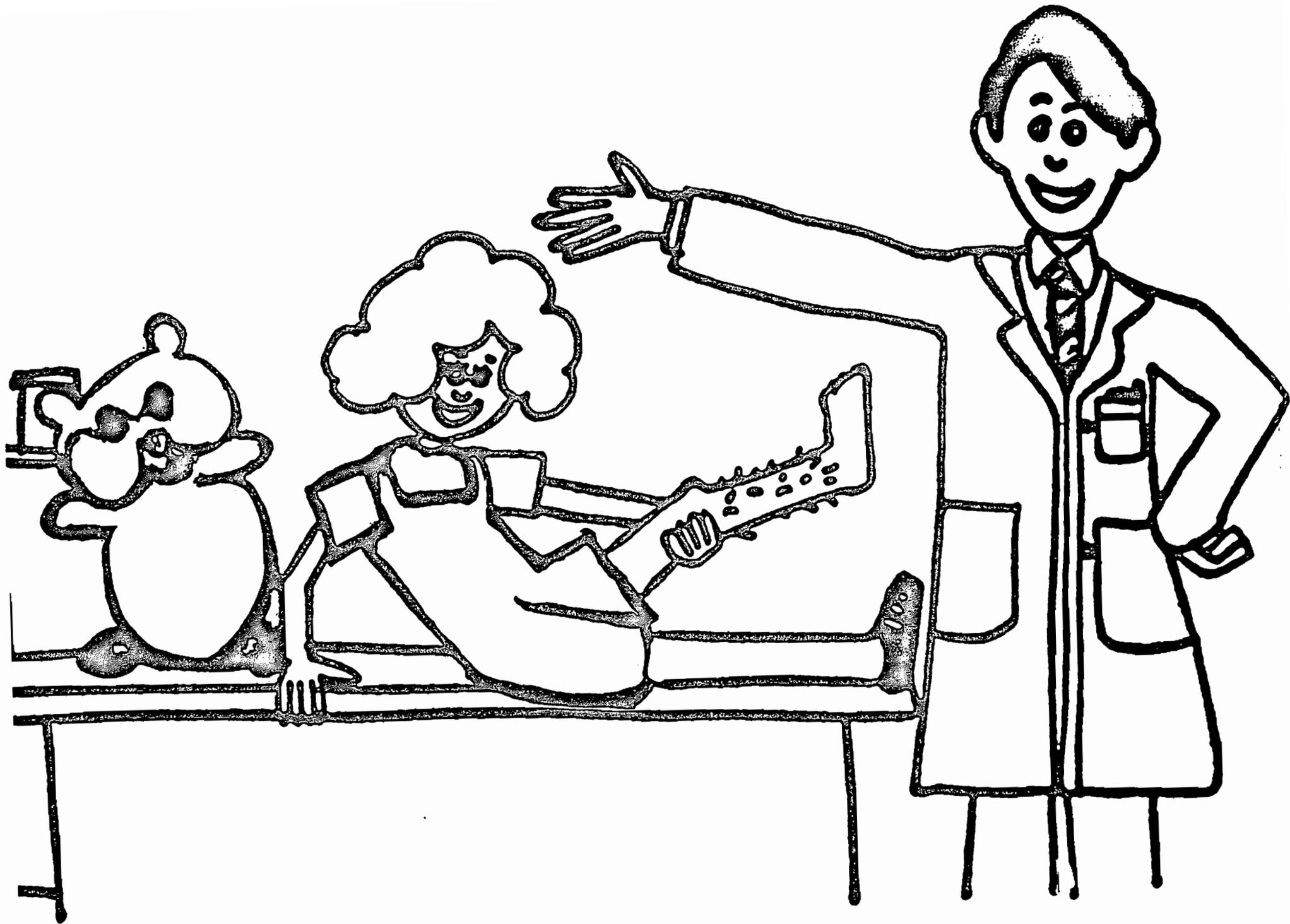
עֲתָה, בְּתִקּוּפַת הַחֲלֵמָה
תִּרְגְּשׁוּ יְכוֹלֹת לַעֲשׂוֹת כְּמַעַט כָּל דָּבָר,
אַךְ זְכְרוּ, יֵשׁ לְשֹׂאֵל תְּחִילָה אֶת הָרוּפָא
אִם אַכּוֹן כָּל זֶה כְּבָר מוֹתֵר.

כַּאֲשֶׁר לְבַסּוֹף הַפָּצַע יִגְלִיד
יִחְלִיט הָרוּפָא אֶת הַגֶּבֶס לְהוֹרִיד -
בְּמַסּוֹר תִּשְׁמְלִי אֶת זֹאת עוֹשִׂים
(אֶת הַמַּסּוֹר הַזֶּה בֵּיד מַפְעִילִים!)
הוּא עוֹשֶׂה, אֲמַנָּם, רַעַשׁ וּמְרַעֵיד רַעֲיִדוֹת
אֲדָּ בְּעוֹר אֵינוֹ נוֹגַע, וְאֵין מִמָּה לְפַחוֹד!

כַּעַת, כְּשֶׁהַגִּבֹּס הוֹסֵר,
וְהַפְּצָעִים הֶחֱלִימוּ כְּבָר,
מֵרְאֵה הַרְגֵּל קָצַת מוֹזֵר:
הִיא מְכוּסָה פוֹלָה שֶׁעַר
וְצָבַע לָהּ חֵיווּר, עֲדִיו-
אֲדֹ אֶל דְּאָגָה, הַפֵּל תְּקִיו!

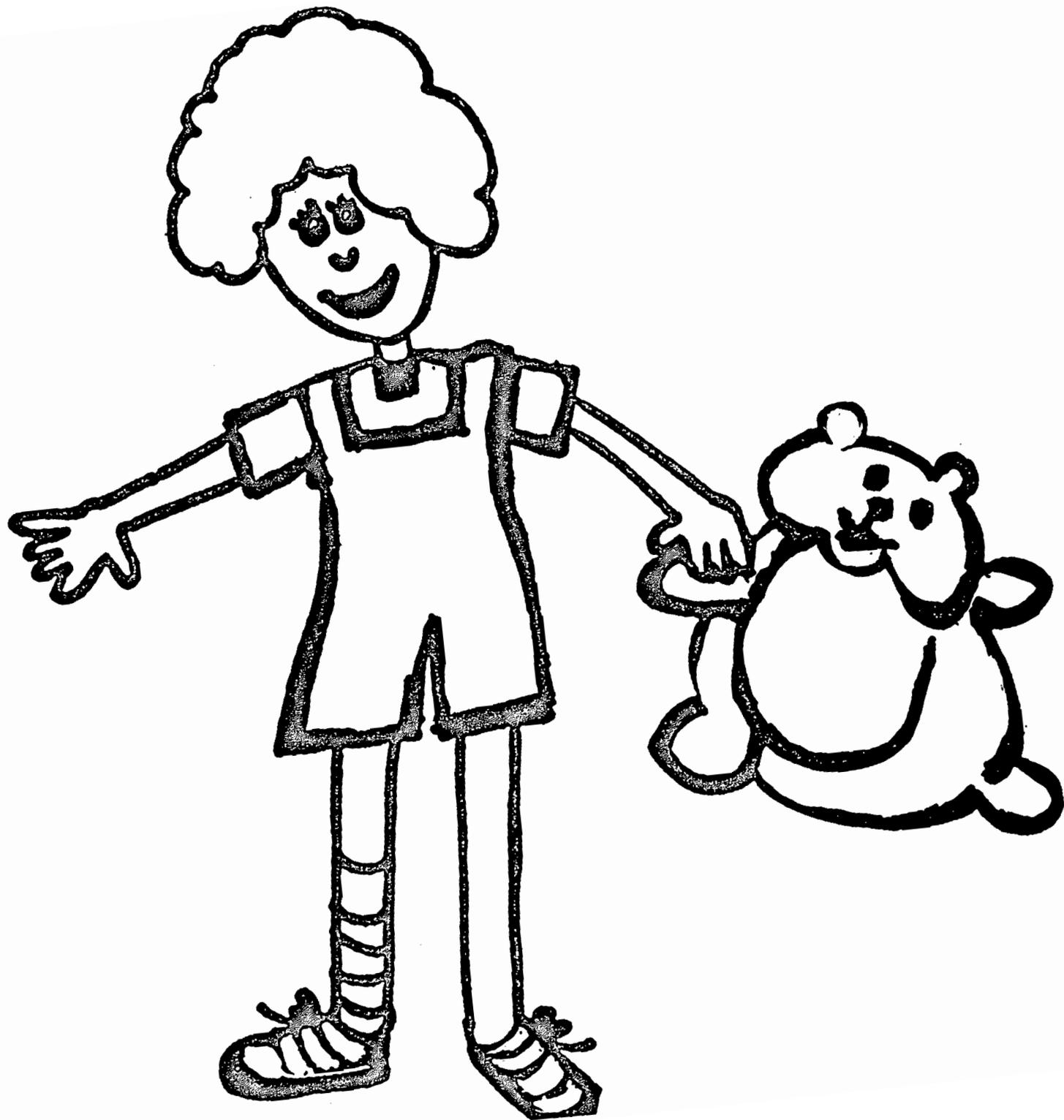
אַחֲרַי שֶׁהִגַּבְס יִפּוֹרֵק וַיִּוְסַר
כְּמוֹ שֶׁאִמְרָנוּ בַּמַּסּוֹר יִנְסַר,
מֵרְגִישִׁים פְּתָאוֹם
בְּאוֹתוֹ הַמָּקוֹם,
תְּחוּשָׁה שֶׁל חוֹם,

זֶה מוֹזָר!
אֲדָּאִין דְּבַר
זֶה חוֹלֵף עַד מַחֲרָ!
וְעַכְשִׁיו הִרְגַע לְעֵמוֹד עַל הַרְגְּלִים
וּלְהַתְּחִיל לְצַעוֹד בְּעִזְרַת קַבֵּיִם.

הֲרַגְלֵי חוֹפְשִׁית, אַךְ עוֹד חֲסֵרֶת כּוֹחַ
וְעַלֵּיכֶם לְזִכּוֹר זֹאת הֵיטֵב וְלֹא לְשִׁפּוֹחַ
הִיא עַדִּיּוֹ זְקוּקָה לְפִנּוּק וְהַשְׂגָּחָה
אֲפִשְׂרוּ לָהּ הַרְבֵּה הַרְבֵּה מְנוּחָה!

וְעוֹד עֵצָה אַחַת, זְכְרוּ יִפְהָ:-
עַלֵּיכֶם לְהִשְׁמַע לְהוֹרָאוֹת הַרוּפָא!

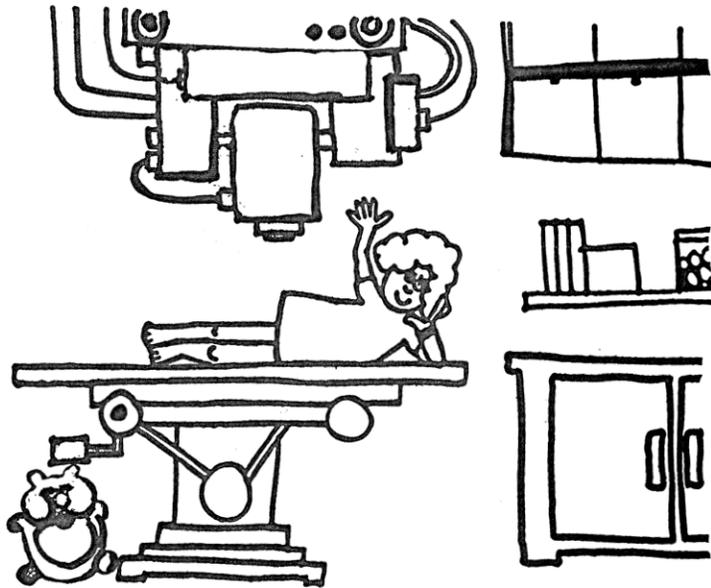
תּוֹדָה לֵאל, הַכֹּל סוּף סוּף עֵבֶר,
בְּרִי־אִים אַתֶּם לְכֹל דְּבַר,
אַדְ עֲצְרוּ רַגְע וְאִמְרוּ כִּעֵת:
הֲהִיָּה זֶה כָּל כָּד: נֹרָא בְּאִמֶּת?

וְאוּלַי תִּרְצוּ אַף לְהוֹדוֹת?
וְאוּלַי בְּאִמְתַּחַתְכֶם יִשְׁנֶן עֵצוֹת
לִילְדָה אוֹ לִילָד, קִצַּת חֲרָד,
שֶׁהִגִּיעוּ לְמַחֲלָקָה כִּעֵת?

גְּלִיתֶם סִבְלָנוֹת, שִׁתְּפֹתֶם פְּעוּלָה-
נְכוֹן, לֹא תִמְיֹד הִיְתָה זֹו מִלֵּאכָה קִלָּה-
הִנֵּה הִגִּיעַ הַרְגֵעַ לְהַפְרֹד
וְאִף לֹמַר לָכֶם "שְׁלוֹם" כְּעֵת,
בְּעֵצֶם, לֹא "שְׁלוֹם", אֶלָּא "לְהִתְרַאוֹת",
כִּי אָנוּ אֶתְכֶם אוֹהֲבִים מְאֹד
וּמִזְכְּנִים לַעֲזֹר וְלַעֲנוֹת תִּמְיֹד
לְכֹל שְׂאֵלָה שְׂאֵתְכֶם תִּטְרִיד
וְאִם תִּרְצוּ סִתֶּם לְדַבֵּר, לְהַחֲלִיף חוֹיּוֹת,
לְרְשׁוֹתְכֶם יַעֲמֹד כָּל הַצּוֹת, הַרוֹפְאִים וְגַם הָאֲחִיּוֹת.

Copyright © 2010 Global HELP Organization
Original Copyright © 2005

ISBN 978-1-60189-097-9

GLOBAL HELP
HEALTH EDUCATION USING LOW-COST PUBLICATIONS

WWW.GLOBAL-HELP.ORG